

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

25 Aralık 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan "yılbaşından itibaren, elektrik fiyatlarında konutlarda yüzde 10 indirim yapıyoruz" ifadelerini kullanırken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Elektrik faturalarındaki dağıtım bedeli payının Türkiye’de Avrupa’dan daha düşük olduğuna yönelik açıklamalar yapmaktaydı. Sonra 01.01.2019 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) kararıyla Elektrik Dağıtım Şirketlerine, Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) tarafından verilen enerji toptan satış tarifesinde indirimde gidildiği duyurulmuştu. Dağıtım şirketlerinin devletten elektriği yüzde 27 daha ucuza almaları sağlanarak daha fazla kar elde etme imkânı sağlanmıştı.

2021 temmuz ayında yüzde 15 zam ardından gelen tepkiler sonucu ekim ayında yapılacak elektrik zammı geri çekilmiş bir de üzerine zam yok, tüketiciyi mağdur etmeyiz diye propaganda yapılmıştır.

1 Ocak 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren uygulamayla elektriğe yüzde 52 ile yüzde 130 arasında değişen oranlarda zam yapılmıştır. Sayın Cumhurbaşkanı ve İktidar mensupları, elektrikte kademeli tarife uygulamasını “dar gelirli vatandaşların korunması ve enerji kullanımında tasarruf ve verimliliğin artırılması” olarak ifade ederek faturalara gelecek fahiş artışı kabul etmemiştir. Sayın Cumhurbaşkanı ve iktidar temsilcilerine göre dar gelirli vatandaşlarımızı koruyan bir tarife değişikliği söz konudur.

İktidarın büyük bir gururla duyurduğu TRT Payı ve Enerji Fonu kaldırılmasıyla 200 KWh bir tüketimde faturaya yansıyan indirim tutarı 3 TL’yi bulmazken son artışla faturaya eklenecek zam oranı 125 TL olarak ortaya çıkmıştır.

Kademeli tarifeyle Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) 1 Ocak’ta üreteceği elektriği dağıtım şirketlerine 31,86 kuruşa satarken, şirketler tüketiciye 150 kilowatt saat altı için 79,5 kuruşa, 150 kilowatt saat üstü tüketime ise 134,88 kuruşa fatura etmeye başlamıştır. Yalnızca dağıtım işini yaparak elektriği üreten EÜAŞ’dan fazla gelir elde eden dağıtım şirketleri, yeni kademeli tarifeyle EÜAŞ’tan 1 liraya aldığı elektriği 2,5 liraya, hatta 150 kilowatt saat üstünde 4 liraya satarak katlanır bir kar elde etmektedir. Böylelikle elektriği 1 liraya üreten devlet, zamlarla maliyetin 6 katını dağıtım şirketlerinin kazanmasını sağlamakta, vergiler yoluyla hazineye düşen payı tahsil etmektedir.

Elektrik Dağıtım Hizmetleri de özelleştirilmeden önce kapasite artırımı, bakım, onarım ve gerekli iyileştirmeler oldukça yüksek paralar harcanarak kamu yatırımı adı altında yapılmıştır. 1 Ekim 2010'den bu yana elektrik dağıtım hizmeti özel sektör tarafından yürütülen Giresun düşük kayıp kaçak tüketimi konusunda örnek şehirlerin başında gelmektedir. Fakat gelin görün ki elektrik dağıtım hizmeti sunumunda daha iyi hizmet anlayışı yerine kar odaklı bir anlayışın egemen olduğu en iyi örnek yine Giresun şehri olacaktır. Elektrik dağıtım hizmeti konusunda şikâyeti olmayan ne bir ilçemize, nede 750 mahalle ve köyümüzden birine rastlayabilirsiniz. Dağıtım firmalarının kamu yararını öne çıkaran bir anlayış yerine, daha fazla kâr anlayışı ile hareket ederek altyapı desteğini güçlendirecek yatırımları ihmal etmesi, daha kaliteli, sürekli ve düzenli bir elektrik dağıtım hizmeti yürütülmesine engel olmuştur. Buna ilişkin olarak:

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EUAS) elektrik şirketlerine yılda ne kadar elektrik satmaktadır? Bu şirketler EUAS'tan aldığı bu miktarda elektriği vatandaşlarımıza ne kadara fatura etmiştir? 2021 yılı için bu tablo ne şekilde gerçekleşmiştir?
2. Giresun ilinde 2021 yılı için elektrik tüketim miktarı nedir? Giresun İline dağıtım hizmeti veren şirket buna karşılık vatandaşımızdan ne miktarda tahsilat gerçekleştirmiştir? Giresun ilinde son iki yılda gerçekleşen kayıp kaçak oranı nedir? Giresun kayıp kaçak elektrik miktarı diğer illere ve dağıtım bölgelerine göre ne şekildedir? Giresun İlinde bakımsız trafo ve elektrik hatlarından kaynaklı olarak ne kadar kayıp-kaçak oranı ortaya çıkmaktadır?
3. 2020-2021 yıllarında ilgili elektrik dağıtım şirketinin Giresun İlinde yatırım harcaması miktarı nedir?
4. EPDK'nın "Kalite Faktörü Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı 21.12.2017 tarihli 7531 sayılı kurul kararı doğrultusunda Giresun İlinde elektrik dağıtım hizmetinin kalitesinin artırılabilmesini düşünüyor musunuz? Bakanlığınızın "dağıtım bölgelerinde hizmet kalitesinin her yıl artması hedefi" Giresun İlinde hangi oranda gerçekleştirilmiştir?
5. Dağıtım hizmetinin özelleştirilmesi ardından 2010 yılından bugüne Giresun ilinde özellikle yaz aylarında katlanan nüfus ve çağın teknoloji kullanımındaki artışa paralel olarak trafo, elektrik hattı kapasitesi artırılmayan, yenilenmeyen, yeterli düzeye getirilmeyen köy ve mahalleler hangileridir? 30-40 yıllık elektrik altyapısıyla hizmet götürülen köylerimiz hangileridir? Bu köylerde 30-40 haneye göre planlanmış elektrik altyapısıyla, şimdi 150-200 haneye verimli enerji sağlanması mümkün müdür?
6. Giresun'da dağıtım hizmetine yönelik olarak vatandaşlarımızın EPDK, CİMER üzerinden yapılan başvurularının kaçına cevap verilmiştir? Kaçı vatandaşlarımızın talebi doğrultusunda sonuçlandırılmıştır? Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi'nin yaptığı inceleme ve denetimler, raporlar bağlamında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun dağıtım şirketine uyguladığı idari yaptırımlar ve gerekçeleri nelerdir?